

**Česká školní inspekce
Liberecký inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIL-290/15-L

Název právnické osoby vykonávající činnost školy	Základní škola, Tanvald, Údolí Kamenice 238, příspěvková organizace
Sídlo	Údolí Kamenice 238, 468 41 Tanvald
E-mail právnické osoby	reditel@zshortan.cz
IČ	60 254 238
Identifikátor	600 023 354
Právní forma	příspěvková organizace
Zastoupená	Mgr. Luděk Špráchalem, ředitelem školy
Zřizovatel	Liberecký kraj, U Jezu 642/2a, 461 80 Liberec 2
Místo inspekční činnosti	Údolí Kamenice 238, 468 41 Tanvald
Termín inspekční činnosti	13. – 15. duben 2015

Inspekční činnost v právnické osobě vykonávající činnost školy byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného základní školou podle příslušných vzdělávacích programů podle § 174 odst. 2 písm. b) zákona č. 564/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Zjišťování a hodnocení souladu školního vzdělávacího programu pro základní vzdělávání (dále „ŠVP ZV LMP“) s právními předpisy a s Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání (dále „RVP ZV“) podle § 174 odst. 2 písm. c) školského zákona a školní družiny jeho naplnění v praxi ve vybraných oblastech rámcového vzdělávacího programu.

Získání informací o vzdělávání žáků v základních školách v sociálně vyloučených lokalitách a jejich analýza podle § 174 odst. 2 písm. a) až d) školského zákona.

Charakteristika

Právnícká osoba s názvem Základní škola, Tanvald, Údolí Kamenice 238, příspěvková organizace (dále „škola“) vykonávající činnost školy sdružuje základní školu a školní výdejnu obědů. Škola vzdělává žáky s lehkým mentálním a středně těžkým mentálním postižením. Škola působí ve dvou budovách, nacházející se v části Údolí Kamenice. Aktuálně bylo vzděláváno v pěti třídách se spojenými ročníky 45 žáků, z toho sedm bylo vzděláváno dle individuálního vzdělávacího plánu. Škola vzdělává žáky dle Školního vzdělávacího programu s motivačním názvem „Škola pro život“, který má dva dokumenty. Jeden je pro žáky s lehkým mentálním postižením (dále „ŠVP ZV-LMP“) a druhý vychází z programu Základní školy speciální pro žáky se středně těžkým mentálním postižením určen (dále „ŠVP ZŠS“). Školní družina pracuje podle vlastního programu zaměřeného na mimoškolní aktivity. Do družiny docházelo 17 žáků. Počet docházejících žáků ovlivňuje časté stěhování rodin. Stravování je zajištěno externím dovozem.

V rámci dalších aktivit škola nabízí žákům řadu kulturních, sportovních a poznávacích akcí a pestrou zájmovou činnost. Pokračuje v projektu Šance pro jilmy a v péči o pomník K. T. Körnera.

Základní informace o činnosti školy lze nalézt na webových stránkách školy.

Hodnocení podmínek k realizaci vzdělávacích programů

Koncepční záměry školy jsou reálné, ředitel se snaží reagovat na stávající podmínky i s výhledem do dalších let. Škola je již několik let zaměřena na zdravý životní styl. Využívá možnosti blízkého okolí k poznávání přírody a ochraně životního prostředí. Efektivně zpracovaný plán environmentální výchovy je postaven na projektech např. Den Země, Ovoce do škol, Dny s dopravou.

Uplatňované školní vzdělávací programy jsou v souladu s právním předpisem. Vycházejí z reálných materiálních, organizačních i personálních podmínek, mají jasně deklarované vzdělávací cíle i záměry a poskytují všechny potřebné informace o škole.

Učební plán je zpracován dle požadavků RVP ZV-LMP a je ve shodě se školským zákonem.

Ředitel školy plní povinnosti dané školským zákonem, zřídil pedagogickou radu jako svůj poradní orgán a projednává s ní zásadní pedagogické dokumenty a opatření zaměřené na výchovně-vzdělávací činnost školy. Informační systém a otevřená komunikace mezi pedagogy vytváří dobré předpoklady k efektivní organizaci výuky i chodu školy. K funkčnosti systému řízení přispívá přenesení některých kompetencí na zástupkyni ředitele a jasně stanovení povinností zaměstnanců. Uplatňovaný systém kontrol zahrnuje všechny oblasti provozu školy včetně vzdělávacího procesu. Ředitel vytváří dobré podmínky pro činnost školské rady, operativně s ní spolupracuje.

Pedagogická dokumentace je vedena pečlivě, přehledně a v předepsaném rozsahu, průkazně zachycuje průběh vzdělávání. Všechny podklady pro zařazování žáků do vzdělávání tj. žádosti rodičů, vyjádření poradenských zařízení, informovaný souhlas a rozhodnutí ředitele včetně podkladů pro IVP byly doloženy. Údaje o činnosti školy uvedené ve statistických výkazech uvedla škola ve stanovených termínech.

V letošním školním roce působí ve škole 9 pedagogických pracovníků. Z celkového počtu pedagogů má jeden zaměstnanec kumulován pracovní úvazek jako asistent pedagoga a vychovatel školní družiny. Předpoklady odborné kvalifikace podle zákona č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, nesplňuje v současné době vychovatelka ve školní družině s úvazkem 0,29 a učitelka s úvazkem 0, 86. Jedna učitelka splňuje odbornou kvalifikaci pro přímou

pedagogickou činnost ve třídách pro žáky se zdravotním postižením na základě dlouholeté praxe. Dvě učitelky s logopedickou odborností se věnují žákům, kteří mají nedostatky ve výslovnosti. Svoji odbornost využívají též poradenskou činností v Tanvaldu. Personální podmínky k zajištění výchovy a vzdělávání v oblasti odborné kvalifikovanosti jsou naplněny ze 78 %. Ředitel sleduje personální rizika, postupuje v souladu s právním předpisem.

Ředitel má dlouholeté zkušenosti ve funkci, předpoklady pro výkon splňuje. Podporuje další vzdělávání pedagogických pracovníků (dále „DVPP“). Doložených 31 záznamů a osvědčení svědčí o velkém zájmu pedagogů o vzdělávání. Získané poznatky jsou vyučujícími aplikovány v každodenní práci s žáky, což se pozitivně odráží v uplatňovaných formách a metodách práce.

Materiálně-technické podmínky vytvářejí příznivé předpoklady pro zajištění vzdělávání žáků. Tím, že škola sídlí ve dvou budovách, má více prostoru pro odborné učebny, které postupně vybavuje a modernizuje. Interiéry tříd jsou přizpůsobeny potřebám žáků. Ve škole je efektivně využívána informační technologie a jsou k dispozici výukové materiály. Proti poslední inspekční činnosti se vybavenost učeben zejména ve vybavení PC zlepšila. Pro potřeby vedení školy jsou k dispozici dva počítače v ředitelně a jeden ve sborovně. Ve třídách mají žáci celkem devět počítačů. Ve škole je 15 učeben, tělocvična, dvě dílny, pracovna se cvičnou kuchyňkou, počítačová učebna s možností připojení na internet a školní družina. Školní pozemek slouží pro sportovní aktivity (hřiště vyžaduje rekonstrukci), část k pracovnímu vyučování. Budova školy nemá bezbariérový přístup.

Škola je z více než ze $\frac{2}{3}$ financována prostřednictvím státního rozpočtu, tento zdroj je využíván v souladu se svým účelem a to především na platy. Dalším významným zdrojem je dotace od zřizovatele k pokrytí provozních výdajů. Škola sídlí ve dvou budovách, které patří městu Tanvald. Budova čp. 238 je rekonstruována částečně z rozpočtu kraje (výměna oken) a částečně z rozpočtu města (zateplení budovy včetně nového omítnutí). U budovy čp. 331 je zrekonstruována střecha včetně nové krytiny a na další rekonstrukci teprve čeká. Vnitřní prostory budov jsou původní, jejich provozuschopnost je zajištěna v rámci údržby a oprav (revize, opravy neinvestičního charakteru, výmalba...), na které škola každoročně rozpočtuje finanční prostředky. Škola se každoročně snaží získávat finanční prostředky z dalších dotačních programů, např. od města Tanvald (na činnost školy: výlety, cestovné žáků, materiál pro výuku), z grantového fondu Krajského úřadu Libereckého kraje (doprava žáků na veletrh EDUCA), od společnosti Women for women, o. p. s. („Obědy pro děti“). Škola rovněž využívá účelově poskytnuté dotace od MŠMT např. na zvýšení platů zaměstnanců školy. V předešlých letech se zapojila do projektu „EU peníze školám“. Finanční prostředky čerpala především na materiální vybavení (ICT technika, PC učebna, výukové materiály...) a v oblasti dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků. Mezi ostatní zdroje patří stravné od zákonných zástupců žáků.

Škola cíleně buduje bezpečné prostředí a vytváří podmínky pro zdravý vývoj žáků. Na základě kontrol průběžně realizuje patřičná opatření v souladu s předpisy bezpečnosti a ochrany zdraví a požární ochrany. Pravidla bezpečnosti a ochrany zdraví včetně prevence sociálně patologických jevů jsou obsažena ve školním řádu a dalších směrnících. Škola poskytuje žákům ucelené informace a upozorňuje je na případná rizika.

Poradenství v rámci školy poskytuje výchovná poradkyně a metodička prevence. Kvalitně zpracovaný Minimální preventivní program obsahuje konkrétní nástroje a atraktivní nabídku činností, včetně záměrů a zpětné vazby o efektivnosti. Jsou to např. akce Krakonošův trojboj, programy „Agrese“, „Jsem originál“, „Každý je jiný a to se nám líbí“, soutěže Zlatá jehla, Zlaté kladívko, lehkotletické závody apod. Prevence sociálně patologických jevů je uplatňována i v rámci předmětů a projektů a besed vedené odborníky.

Výchovná poradkyně poskytuje pomoc žákům se specifickými poruchami chování a učení, spolupracuje s poradenskými zařízeními, zabezpečuje předprofesní přípravu žáků a jejich možnosti pro další vzdělávání. Žáci se účastnili výstavy AMOS 2014, veletrhu EDUCA.

Spolupráci se všemi partnery školy hodnotí ředitel školy jako vstřícnou. Rodičům žáků škola nabízí v průběhu celého školního roku možnost využití individuálních konzultací, snaží se je vést k tomu, aby zabezpečovali dětem pravidelnou školní docházku. Dobrá je spolupráce se zřizovatelem. Škola spolupracuje s ostatními subjekty v Tanvaldu, zejména s městem Tanvald. Organizace je otevřená veřejnosti i dalším potencionálním partnerům.

Podmínky k realizaci vzdělávacích programů jsou na velmi dobré úrovni zejména v oblasti spolupráce pracovníků a jejich osobního nasazení. Zlepšuje se kvalita materiálních podmínek.

Rezervy jsou v oblasti oprav. Tuto oblast ředitel řeší ve spolupráci se zřizovatelem.

Bezpečnosti je věnována požadovaná pozornost. Velmi kvalitní je činnost metodičky prevence. Cíleným působením na žáky a rodiče i spoluprací s odborem sociálně právní ochrany dětí (dále „OSPOD“) se snaží snižovat neomluvenou i omluvenou absenci žáků. Žáci jsou vedeni k zdravému životnímu stylu.

Škola je financována především prostřednictvím státního rozpočtu a zřizovatele. Finanční a materiální předpoklady školy jsou na standardní úrovni, což vytváří podmínky pro funkční chod školy a umožňují realizovat ŠVP.

Hodnocení průběhu vzdělávání ve vztahu ke vzdělávacím programům

Prostřednictvím vzdělávací nabídky vycházející z ŠVP ZV LMP a ZŠS se škole daří naplňovat vytyčené vzdělávací cíle. Narušuje ji však častá absence žáků a migrace rodin. Při hospitační činnosti byla ve třídách vstřícná atmosféra. Výuka probíhala v podnětném edukačním prostředí. Žáci pracovali v klidném optimálním tempu přizpůsobeném jejich možnostem, ve většině případů byli přirozeně vedeni k respektování určených pravidel, což příznivě ovlivňovalo školní klima a osobnostní rozvoj žáků.

Práce pedagogů byla ve sledovaných hodinách promyšlená. Jejich přístup se vyznačoval trpělivostí a vstřícností. Použité vzdělávací strategie zaměřili na získávání základních znalostí propojených s praktickými dovednostmi uplatnitelnými v praxi. Vedli žáky k pochopení vztahů a souvislostí. V průběhu využily aktivizační prvky, zařazovali hry na zlepšení paměti, práci s chybou, promyšleně uplatňovali individuální, skupinovou i kooperativní práci. Žáci hledali vhodná řešení, byli nuceni vzájemně se domlouvat. Při pracovních činnostech se učili zacházet s nástroji a zachovávat bezpečnostní pravidla. K účtě k práci sloužil především příklad pedagoga v jeho postupu, zacházení a vysvětlování smyslu a významu činnosti. Nastavené vzdělávací cíle odpovídaly možnostem a schopnostem žáků a za podpory pedagogů byly v průběhu výuky postupně plněny. Vyučující se snažili vhodnými činnostními metodami práce rozvíjet klíčové kompetence a prohlubovat jednotlivé gramotnosti žáků, pracovali s přesahy do dalších vzdělávacích oblastí. Žáky za provedení úkol bezprostředně po úkonu zhodnotili, vytvořily jim prostor pro vlastní hodnocení. Dokázali povzbuzovat pochvalou, podporovali žáky v jejich úsilí zvládnout učivo a samostatně hledat řešení. Průběžně si ověřovali, zda žáci učivo a zadaným činnostem rozumějí. Hodnocení žáků plnilo především motivační funkci. Zaměřené sledování předmětů matematiky, českého jazyka a cizího jazyka v šestém a osmém ročníku se vyznačovalo dostatečnou výukovou hodnotou, žáci s pomocí vyučujících a za stálého procvičování a opakování zadané učivo zvládali. Žáci byli vedeni k čtenářské gramotnosti, zejména ke způsobu vyjadřování, k matematické gramotnosti, zejména finanční. Ve výuce anglického jazyka byl kladen důraz na slovní zásobu.

Pojetí výuky ve sledovaných hodinách, včetně využití učebních pomůcek bylo na úrovni příkladu dobré praxe.

V hodnocení průběhu vzdělávání jednoznačně převažoval příkladný přístup pedagogů. Výuka byla realizována v souladu se školním vzdělávacím programem a individuálními vzdělávacími plány, které respektovaly schopnosti a znalosti žáků. Organizace, metody a formy vzdělávání byly vhodně volené, odpovídaly vzdělávacím potřebám žáků, podporovaly rozvoj sledovaných kompetencí a celkový rozvoj.

Hodnocení výsledků vzdělávání ve vztahu k vzdělávacím programům

Hodnocením celkových výsledků vzdělávání školy se pedagogové pravidelně zabývají na pedagogických poradách.

V základní škole žáci prokázali dovednost při zacházení s informačními technologiemi. Reagují převážně na konkrétní situaci, problémy přetrvávají v pochopení abstraktních pojmů a logických souvislostí.

Vyučující dle situace zařazovali kooperativní a situační učení včetně prosociálních aktivit a uplatňovali pestré formy pedagogické práce, které podporovaly rozvoj žáků v sociální oblasti.

Organizace vzdělávání respektovala psychohygienické zásady. Na základě předložené dokumentace se škola se prokazatelně věnuje žákům se speciálními vzdělávacími potřebami, poskytuje jim individuální podporu a poradenskou péči.

Ke zpestření vzdělávání a podpoře jednotlivých gramotností přispívá mimoškolní činnost. Jsou to např. soutěže mezi školami stejného typu. Motivační je velmi dobré umístění žáků např. v orientačním závodě, přespolním běhu, turnajích, dopravních soutěžích, SHM, stolním tenise. Chlubou školy je vynikající medailové umístění bývalých dvou žáků na mezinárodní úrovni na Zimních speciálních olympijských hrách 2013 (Korea, USA).

Škola průběžně monitoruje a vyhodnocuje výsledky vzdělávání žáků, reaguje na případná rizika školní neúspěšnosti a pracuje s nimi, oceňuje úspěšnost žáků v mimoškolních aktivitách. Výsledky vzdělávání i jejich rozbořením se pravidelně zabývá pedagogická rada. Ověřování úrovně vědomostí žáků probíhá standardním způsobem. Dosažené výsledky odpovídaly schopnostem zapojených žáků.

Instituce svou činností přispívá k soustavnému zkvalitňování výsledků vzdělávání zejména motivací k pravidelné školní docházce a připravuje žáky pro další vzdělávání.

Škola pravidelně sleduje oblast bezpečnosti a ochrany zdraví dětí a žáků. Nastavené preventivní systémy v oblasti BOZ podporují vytváření bezpečného prostředí. Míra úrazovosti je nízká.

Kvalitně zpracované hodnocení výsledků školy objektivně vyvozuje závěry pro další období.

Škola systematicky hodnotí vzdělávání žáků s ohledem na jejich možnosti a schopnosti. Vhodným přístupem jim napomáhá dosáhnout odpovídajících výsledků vzdělávání. Výsledky vzdělávání směřovaly k posilování klíčových kompetencí žáků ve sledovaných oblastech čtenářské, matematické, jazykové i sociální gramotnosti.

Závěry

Činnost školy probíhá v souladu s platným rozhodnutím o zařazení do rejstříku škol a školských zařízení.

Silné stránky:

- Pozitivně laděné vztahy ve škole vzbuzují důvěru a zajišťují bezpečnost žáků.
- Uplatňovaný systém řízení školy, příznivé klima na pracovišti a příkladné formy, metody a prostředky práce ve vzdělávacím procesu poskytují rovné příležitosti pro všechny žáky.

Doporučení k dalšímu rozvoji školy:

- Pokračovat v doplňování moderních učebních pomůcek.
- Vést diskusi o možnosti využití logopedické odbornosti učitelek k rozšíření vzdělávání o žáky s nedostatky v komunikaci (vady řeči).

Zhodnocení vývoje školy:

Škola pokračuje ve vzdělávací nabídce, která podporuje zdravý životní styl.

Postupně zabezpečuje materiálně-technické a bezpečnostní podmínky školy.

Škola pomocí příkladně zpracovaného a realizovaného preventivního programu vede žáky k vzájemné ohleduplnosti a sounáležitosti.

Uplatňované prožitkové a situační učení ve vzdělávacím procesu a mimoškolní aktivity pozitivně ovlivňují průběh vzdělávání.

Vyučující posilují identitu jednotlivců a podporují vhodnými metodami jejich vývoj.

Finanční podmínky umožňují řádný chod školy.

Seznam dokladů a ostatních materiálů, o které se inspekční zjištění opírá

1. Zřizovací listina, vydal Liberecký kraj pod čj.: ZL-32/09-Š ze dne 27. 10. 2009
2. Rozhodnutí ve věci návrhu na zápis změny v údajích vedených v rejstříku škol a školských zařízení vydalo MŠMT čj.: MSMT-43206/2014-2 ze dne 13. 1. 2015 s účinností od 1. 9. 2015 (obory vzdělávání)
3. Jmenování do funkce ředitele, vydal Liberecký kraj ze dne 1. 9. 2006
4. Školní vzdělávací program ŠVP ZV – LMP, ZŠS
5. Prevence rizikových projevů chování u dětí a mládeže č. 197/10
6. Školní preventivní strategie č. 197/10
7. Minimální preventivní program školy platný pro školní rok 2014/2015
8. Doklady o dosaženém vzdělání pedagogických pracovníků
9. Plán kontrolní činnosti
10. Plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků
11. Záписy z pedagogické rady 2013/2014, 2014/2015
12. Třídní knihy vedené ve školním roce 2014/2015
13. Třídní výkazy
14. Katalogové listy
15. Dokumentace k zařazování žáků
16. Individuální vzdělávací plány školní rok 2014/2015
17. Školní řád ZŠ čj. 30/10, účinnost od 1. 12. 2014
18. Organizační řád
19. Výroční zpráva za školní rok 2013/2014
20. Kniha úrazů

21. Statistické výkazy 30. 9. 2014
22. Kniha účetnictví za období 2012 až 2014
23. Výkaz zisku a ztráty k 31. 12. 2012 až 2014

Poučení

Podle § 174 odst. 14 školského zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu Česká školní inspekce, Liberecký inspektorát, Masarykova 808/28, 460 01 Liberec 1, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9) nebo na e-podatelnu (csi.l@csicr.cz), a to k rukám ředitelky inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasláá Česká školní inspekce zřizovateli. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v Libereckém inspektorátu České školní inspekce.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

(razítko)

PhDr. Miloslava Paclíková, školní inspektorka	Paclíková v. r.
PaedDr. Dana Rozkovcová, školní inspektorka	Rozkovcová v. r.
Bc. Andrea Trejtnarová, kontrolní pracovnice	Trejtnarová v. r.
JUDr. Hana Frištenská, přizvaná osoba	Frištenská v. r.

V Liberci dne 21. 4. 2015

Datum a podpis ředitele školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

(razítko)

Mgr. Luděk Špráchal, ředitel školy

Špráchal v. r.

V Tanvaldu, Údolí Kamenice 4. 5. 2015